Duchowne No

Daty wyraźney nie ma, ale zapewne iest, Ob. Abra Ob.

219

N 59

Kopia, Artykułow, Woiewodztwa Sieradzkiego,

zrobiona, z kopii wypadczeyney, położoney, pod Nem 41 Seymow. 1697

Artykuły, Woiewodztwa Sieradzkiego, na Seymiku, w Szadku prawne, PP. Posłom podane, na Seym Warszawski, pro Anno 1697.

JKMci, Panu i głowie naszey, dziękowac, za obmyslywanie, i obronę RP., i zatrzymanie całości iey, iż nie szczędzi litowac, starania, i pracy swey, dla dobra RP., i prosić, aby ustawac nie szczędził.

2. Niechcąc odbieżeć, tak wielkiego zaciągu, na ziemię Inflantską, chcąc zabieżeć, niebezpieczeństwom, które nad koroną wiszą, więc też, z miłości, przeciw JKMci, Panu swemu nie życząc, aby Nieprzyiaciel, JKMci, na Koleństwie Jego dziedzicznym, dłużey panowac miał; postępuią ieden pobor, iednak, ieśliby tym iednym Poborem, odprawić się nie mogło, a byda na to, zgoda, Woiewodztw innych, nie ieszkśmy od tego, aby i drugi, w drugim Roku, wydany bydź nie miał, z tym warunkiem, i sposobem, aby nigdzie, pobor ten, obiecan nie bydź, iuno na obronę, RP., i ratunek Krola JMci, maią namowic, PP. Posłowie, iakim kształtem, wojna, rozmiar, prowadzon ma bydź, liczba, i porządek, odprawowany, aby się i Koleństwo JKMci, z Inflantską ziemią, recuperowac mogło, albowiem za pomocą Bożą, Panney to paść może, gdy woysko, do Szwecii, zwarcu obrocone będzie.

3. Pilnie to PP. Posłom zlecaiąc, aby się starali, aby obrona, na dalsze czasy, bydź namowiona, nie z Poborow; abo, żeby grunty, były pomierzone; abo, żeby, na co porwalamy, od każdego kosca, który na targ, będzie przedany, zboża wszelakiego, bydź dany, kwartnik ieden: Szlachcic czemu, podlegac nie ma, ale ten, co kupuie, płacic powinien. A to ma bydź, po wszystkiey koronie, i Wxdztt, rozumiemy, żeby to bydź pewny ratunek, i bieyszy, niżli Pobory. A to PP. Posłom, zlecamy, aby ante omnia, obronę namowili.

4. Składy dawne w koronie, żeby były zachowane, a ziemia, do Szląska, żeby zawarta była, zaczym dla pogranicznego, wiele przybydź może, od Cudzoziemcow.

5. Z wielkim żalem, zażywamy, że na tych seymach, które bywaią, z wielkim kosztem, i pracą odprawowane, mało co się, kiedy sprawi; baczemy, że się to dzieie, za skadaniem Bożym, i za niefortunością, nas samych, gdyż się, takowi naydzią, którzy miasto publiki, priwaty swe wnoszą, i temi, Seym, a sprawy RP., na sam ostatek, na kilka godzin, zawieszaią; obawiaiąc się, upadku, za tak częstym, rozerwaniem seymu, zlecamy PP. Posłom, aby się o to starali, żeby sposob, bydź namowiony, iakoby ludzie, którzy priwat swych, dociągac chcą, i tych, którzy są beneficij addicti, seymu nie rozywali, ale żeby się istna, konkluzia, Seymowi namowida.

6. Baczemy to, co inne Monarchie, baczyły, że luxus, iest wielką przyczyną, do zguby RP. A tak przychilaiąc się, do podania KJMci, i do tego, iako to inne Narody, uprawowaty, życzemy tego, i prosiemy, aby się marnotrawstwu, zabieżeć. A iż rozumiemy, iż i tym samym, siłaby się zahamawało, gdyby się rzeczy, wszystkie, które z cudzych ziem, przychodzą, bez których, wiele ludzi, obeyśćby się mogło, tyly iako naytaniey, poszacowane, iako to; iedwabie, złotogłowy, sukna, futra, korzen

picia wszelakie, kobiece, safiany, i to, na czym ludzie młodzi, naywięcey tracą, żeby
zatym, abo tu, przywozone nie były, abo, żeby ich każdy, taniey dostał, i zadosyć na
to, wielką winę.

7. Zniewarzenia Praw, i Sądow wszelakich, widzieny bydź przyczyny te, że osądzone rzeczy,
nie przychodzą ad executionem obwarowaniu prawem, aby PP. Starostowie, z Banitow,
ze rzeczi osądzonych, exekucią nieodwołczną czynili, i postępek prawny, aby był skwocony
i Exekucia obostrzona.

8. Mężobroystwa, iż się zagęściły, a naywięcey z Rużnic, prawo iako naybardziey, obostrzyć
contra nuncupati homicidas.

9. Iż to zagęściło, że fałszywą mennicę, na wielu mieyscach, biią w Koronie, ku wielkiey szkodzie, i Sromocie RP. i osoby Pańskiey, pod wyobstarzeniem, Gmci, ten fałszy robią, maią się PP. Posłowie, stawać, na początku, zasar, i Gmci prosić, i mocno przytym stanąć, aby takowi sądzeni, i karani byli. Inquisitia, żeby naypilnieysza była

10. Żołnierz, nad zwyczay, coraz swywolnieyszy, nie ogląda się, na zwierzchność Pańską, ani na Prawo, ani na Hetmany, ani na Rotmistrze, konfederacie szkodliwe, czynią, gwałty, naiazdy, na domy szlacheckie, stawać się maią, PP. Posłowie, aby się tak szkodliwym, RP, zabrzadło szerzom, który iuż nie, tylko do postronnych ziem, nad pozwolenie, na służbę ieżdżą, ale i do Pogan, i przeciwko Chrześciianom, przystawa

11. Tatarom upominki, dawno namowione, były, że Żydowie z Korony i z Litwy mieli ie odprawować; i drzwią się temu, Obywatele Woiewodztwa Siewierskiego, że to iest, w propositi Koła Gmci, proszą, aby to iuż tak wawowano było, żeby nigdy, in disquisitionem, nie przychodziło, oprocz, żeby żydzi, za zezwoleniem wszystkich, z Korony wygnani byli, iako naród obrzydliwy, który wiele rzeczy, szpetnych zwykł czynić, Chrześcianom.

12. Z strony Pruskiey ziemi, starai się PP. Posłowie, maią, aby ta sprawa, iako z naylepszym RP. swoy koniec wzięła; także i strony, tego Dymitra Moskewicina, przestrzegaiąc, ne quid detrimenti, z tey miary, RP. capiat.

13. Aby tedy RP. w swoey klubie stała, i dobra iey, rozerwane nie były, roskazuiemy PP. Posłom, aby i na żadne daniny, wieczne lenna, szymarki, nie zezwalali, tak i na onerowanie, summ.

14. Iż na ten czas, żadnego niebespieczeństwa, na Podolu, nadziewać się na potrzeby gdy Tatarzyn, upominkami, kontentowan będzie, a zołnierz, choć go iest, gro mada nie wielka, ciężki iest, tamtym kraiom, nie baczymy go bydź, tamtym kraiom, potrzebnym, na ten czas, większy pożytek, tego baczemy, aby te pieniądze, obrócily się na woynę Inflantską, abo nawet, i dla przypadku, w skad były, a potym będzie li kiedy, żołnierza potrzeba, tedy przychylaiąc się do konstytucii, aby był żołnierz, przyimowany z godnych Woiewodztw; sądowi Starostowie, aby żaden Roli nie miał; aby, żeby, ten żołnierz, na Jamey Ukrainie

zimą we Włościach, a na lato, obozem stali. O co forum, na Trybunale, iest causa offi.

15 Liczba przeszłego Seymu, aby swoy effekt wzięła, maią PP. Posłowie poprzeć. Aż przekorość nasi, pospolitym ruszeniem, worowali, iż na ten czas, prokzeby nie bawiły, zastonę Poborem, naznaczamy, tedy zlecamy PP. Posłom, aby się we wszystkim, do statutu, o pospolitym ruszeniu, referowali.

16. Na Ordinacie wszelakich osob, ktorychkolwiek, aby PP. Posłowie, nie czwalali.

17. Pewzęć Koronna, aby była, na początku Seymu, dana.

18 Długi żołnierskie, aby nas, nie zaciągały, tylko, według pieniędzy, aby pozyimowany był.

19 Korektury Trybunałom, tym naywiększą bawemy, zeby ci, ktorzy bywaią obiezdani, ustawicznie na Trybunale, siedzieli, nieodiezdzaiąc nigdzie; a do przysięgi, aby każdy Deputat, te słowa przydał, że będę ustawicznie, na Sądach Trybunalskich, mieszkał, i nieodiadę, excepta vera infirmitate, acta maioris negotii, i Legatii impedimentum; ktemu, aby się żadnych inszych, funkcii, i Poselstwo, poki Deputaci, sami, nie podeymowali.

20. Gdy Actią szlachcic, ma, choć z Osobą Duchowną, ratione bonorum terrestrium, zeby nie compositum Judicium, ale sami Deputaci Swieccy, one sądzili, gdy też Furcy sądzą, aby duchowni, do sądu nie przychodzili, tylko, na ten sam dzień, gdy Actia compti Judicii, przypadaią, ktore odprawiwszy, zaraz wynisć powinni, i ad tactos terminos, należec nie maią. Tacti terminii, aby nie były dawane, tylko o te excessy, ktoreby się pod Trybunałem działy, w osadzie miasta sądowego, a zeby z Piotrkowa, do Lublina, limitowane nie były, ani, iakożkolwiek przekładane, nie były.

21. O to się starać maią, PP. Posłowie, aby Trybunał Wielkopolski, cały rok, był sądzony, w Piotrkowie, a drugi rok, w Lublinie, a to czasu przyczynic, dla prędszego dochodzenia, sprawiedliwości ludzkiey. A causa offii, iż się tak wiele, ich zagęściło, aby sądzone były, we czwartki, gdy conservator terminos, nie stanie, a oto się starać maią, PP. Posłowie, aby Kasztelani i Woiewodowie, Deputaci nie bywali, na Trybunale.

22. Causa invasionis domus, incendii, stupri, dispendussionis, strata publica, et nominibus, aby inter causas, conservatorum terminorum, były sądzone, nie czekaiąc, Woiewodztwa, ab Actu Monitionis, in duabus septimanis.

23. Pan Starosta Piotrkowski, aby nie był powinien, drew dawać, bo ich też nie masz, PP. Deputatom, do Radney izby, a w Ratusiu, iako w Lublinie, aby sądzili.

24 Starać się maią, PP. Posłowie, aby to konstytucią, warowano było, zeby z Łanu po dwa groszie, obywatele, Woiewodztwa Siedzkiego, dla zmurowania sklepu, do chowania Act Trybunalskich, w Piotrkowie, dać byli powinni, sub poenis, de contributione publica sancitis.

25 Za JP. Stanisławem Moszczyńskim, przyczynę uczynić, do JKMci, aby JKMć, miał wzgląd, na Jego posługi, dawne, i bądz z Poborow, bądz z Retent, dawnych poborowych, nadgroda iemu była.-

—26. Xięża Jezuitowie, aby dobr RP. na potym, nie kupowali, vel modo quovis, nie dostaw
— ztąd bowiem RP. obrona ginie, i starych fundacii, kościelnych, aby zaniechali.
—27. Z Xięzych wsi, i miast, aby wybranice, wychodzili, iako i z Krolewskich.
—28. Plebani, którzy w dobrach szlacheckich, fundusze maią, aby nullatenus, do grania nie nabr
—29. Aby Compositia, inter Status, i Konfederatio inter dissidentes, in Religione, dostra, p
— ść Krola Jmci, aby veym specialny, na to zdrzyć sazry, a od Exekucii, Starostow
— tym razem, supersedować maią. —
30. Krola Jmci prosić, aby osobą swą, do Szwecii, od nas, odieżdrać nie sazry, gdyżby ztąd
czego Boże uchoway, periculum RP. nastąpić mogły.
—31. A którzyby, nie byli, według Statutu, Szlachcicami, aby nie byli przyimowani, ad Eclesi
— Cathedrales, et Collegiatas, nad prawo pospolite, także i szlachta, wszelaka, którzy
— według tego statutu, szlachcicami nie byli, habiles, aby nie byli, ad omnia munia Reg
— przypuszczani —
32. Konstytucia, która iest uczyniona, o tym, aby dobr ziemskich, Szlacheckich, pleba
trzymali, do exekuti skuteczney, przywiedziona ma bydz, na tym seymie.
33. Cudzoziemcy, którzy z nami, w Koronie nie mieszkaią; expeditii, w Koronie, nie
prawnia, aby też prawem ptym, nie byli sądzeni owszem, maią bydz, od niego sep
34. W Urząd Marszałkowski, z strony, rozdawania gospod, aby się żaden, nie wdawał, a
nator każdy, gospodę w Rynku, iedną, kontentować się ma. A dla iego sług, i relat
w ulicy, gospody, dane bydz maią, tak, aby drugim PP. Senatorom, i Posłom, gospo
pro conditione, dostawało w Rynku.
—35. Tosum z xięzą Jch Mci, aby było naznaczone, a żeby Regestrami, i kwitami, ia
— kiemi, dziedzicin nie dowodzili. —
36. Starostowie Inflantscy, i insi Ukrainni, aby na zamkach swych, mieszkali, i ne
mieli ieździć, bez pozwolenia, Krola Jmci, iub pana, privationis Capitaneatus
37. O przywileiu, który iest dany, Prusakow, mimo wiadomości, Stanow, który wszy
stkich dochodzi, dowiedzieć się maią, PP. Posłowie.
38. De Impositis, tak Starostow, iako i Urzędnikow, wszystkich, obostrzyć konstyt
39. Rotmistrze, przysięgli, aby byli, na Zamkach pogranicznych.
40. Constitucie przeszłych Seymow, o iednosci koszow, we wszech miastach, m
steczkach, Woiewodztwach, a przynaymniey, w tym naszym Woiewodztwie, a
naydaley, po przyszłym seymie, we czterey Niedziele, do skutku przywiedzione by
przez PP. Woiewody, albo Urząd Jch Mciow, i Urząd Grodzki, i Urzędnik
ziemskie, którzy tamże piecza verum, Przemiesnikom, postanowić maią; tak
wagi mieyskie, w tymże Woiewodztwie, porownane były, także iako iest ka
mien u kupcow, w którym ma bydz, funtow dwadzieścia i cztery, według
gwichtu Wrocławskiego. —

Iż aequalitas, w RP. iest niesłuszniejsza, przeto, aby Obywatele Woiewodztw Ruskich, które zdawna są, in corpore Regni, pod iedną łaską i pieczęcią, aby Sobie osobney RP., nie czynili, prosiemy, aby nie potrzebna Kontrowersia, ustała, gdyż zawsze te Woiewodztwa, rowno z innemi Woiewodztwy, ad Indigenatus, officia, et munia Regni, przypuszczani byli.—

— Krzywdę, ktorą odniosł, Kosciol w Chartkupi, wsi P. Podjędka Siedzadzkiego, przez
— wybranie Plebany, i rzeczy, do tego Kosciola należących, aby PP. Sędziowie, publice
— przetrzyli, prosić Krola Imci, aby JKMć, Arcybiskupa przyszłego, napomnieć
— raczył, aby te rzeczy, do tego Kosciola, wrocone były.—

Postulatum JP. Wereńskiego, takóne Indigenatus, Krol. Imci, pilnie zalecić.

Mieszczanom Piotrkowskim, aby woystwo tameczne, była incorporowane, gdyż tu dla trybunału, wielkie awgadia czynią, i nakłady podeymuią, włożywszy to na nie, aby prowenta, na poprawę Miasta, obracali, a liczbę annuatim, przed Urzędem Starościnym czynili.

P. Boktalskiemu, aby Rewizia, dana była, na oglądanie, drogi i topieliska, na gruncie Crukowskim, zwanym Bożęcin.

Mieszczanom Wadzkim, także na oglądanie mostu, bruku, które z kosztem budują, aby z Seymu, Rewizia była dana, według Prawa, żeby mieli, zkąd to naprawiać, gdyż te materie, do mostow, grobel, i brukow, w cenę weszły.

— Za P. Czepowskim, przyczynę uczynić, aby causa, o głowę brata iego, w Kosce-
— le, we mszą zabitego, sądzona była.—

Za P. Chorwatem, przyczynę uczynić, aby za zasługami swemi, Indigenatum otrzymał.

P. Jana Papprockiego, posługi w Inflańcach, czynione, aby nadgrodzone były.

Sprawa JP. Starosty Pelowskiego, z Mniszkami, S. Andrzeia, prosić Krola Imci, aby na tym seymie, sądzona była.